СВІДОМА СИЛА
виходить кождого 5 і 25-го в місяцю.
ПРЕДПЛАТА:
В Канаді на рік 75ц.
На пів року 40ц.
За границею на рік $1.00
На пів року 50ц.
Адреса:
SWIDOMA SYLA
Box 64
Toronto, Canada.

СВІДОМА СИЛА

SWIDOMA SYLA

Просьвітно-наукова і поступова часопись для працюючого люду.

SWIDOMA SYLA
Ukrainian [Ruthenian] semimonthly Magazine published at 405 Queen St. W. TORONTO, ONT.
Advertising Rates furnished on application.

Vol. (Рік) II. Toronto, Ont. (5 лютого) February 5 1916 No. 1

ВІД РЕДАКЦІЇ

З отсим числом „Свідома Сила" змінює свій формат і буде виходити два рази на місяць, кождого 5 і 25. Завдания, які на себе перебрала від самого початку, ширити просьвіту між робітництвом і стояти в його обороні, буде дальше сповняти. Тому й надіємось, що товариші робітники, без огляду на те в якім форматі „С. С. виходить, піпруть її дальше щиро так морально як і матеріяльно.

Отсе число виходить за місяць січень і першу половину лютого разом. Осібного числа за січень не можна було видати з браку фонду. Задлятого звертаємось до Ш. читачів і предплатників з просьбою, щоб посвятили кілька хвилин свого часу на поширене сеї ґазетки між своїми товаришами робітниками та придбали бодай по одному предплатникови, а сим поможуть „С. С." завсігди реґулярно виходити та боротись за належні права працюючого люду.

Онтарійський уряд думає всім тим, що повернуть з війни каліками, дати фарми в північній Онтарії. Не знав чому ті добродії не ідуть на війну тратити руки і ноги, а відтак брати фарми в північній лісистій і вічно зимній Онтарії? Робітнику ти не знаєш чому?

Як ти думаєш, чи довго війна тревалаби, як би пани, попи, царі копали трепчі і воювали?

В одній з торонтоньских часописей написано таке: Хто хоче бути здоровим і виглядати добре той мусить добре їсти і ґимнастикувати ся. Се як бачимо не зла рада. Отже памятайте робітники, як прийдете з роботи, за раз ґимнастикуйтесь і їжте добре сухий хліб, будете товсті.

В Торонто „Товариство Патріотичного Фонду„ в протягу трох днів зібрало два мільони долярів. Аґенти мов шаранча лазили. По фабриках робітникам наказано, що хто не дасть буде відправлений з роботи.

Доброчинне се товариство видало було навіть проклямацію, що хто не має гроший, хай штани старі продає а дати мусить.

Цікаво, що має робити той, хто лиш одні штани має?

Робітнику що для тебе лучше, чи повалити капіталістичний лад, чи голодувати і нуждатись в капіталістичнім ладі та бути повалений перетягненим по грязі?

ХВАЛЯТЬ РОСІЮ

Перед війною, канадийські часописи называли Росію варварською, а царя мали за тирана, кровопійцю супостата звіра. Наколи однак началась війна, всі анґлійські часописи мов на команду хвалять Росію, а царя і його родину під небеса возносять.

Торонто Сондей Ворлд каже приміром, що доньки царя не зважаючи на трудности та на те, що їх руки непривичаєні до праці віддають себе на услуги людськости. Вступили до Червоного Хреста та відвідують шпиталь ранених в Царскім Сьолі, в якім розуміє сь мешкають. За те повнеше аґалана часопись робить їх добродіями та геройнями.

Дивитис на стони і зойки ранених, ще не можна назвати прислугою для людськости ані геройством. Таке що потрафлять і звірі. Кіт приміром, покалічивши миш також дивить ся на сю як герой, ні?

Робітники не мають більшого ворога від капіталіста.

СИН ЦАРА НАЙБОГАТША ДИТИНА В СЬВІТІ

Царевич, одинокий син російського царя, до часу свого ступленя на царський престол, буде мав поверх двіста мільонів долярів ($200 000,000) маєтку, буде посідати 500 земельних обшарів і 30,000 слуг.

Царевич, як бачимо має гарно запевнену будучність. Ще не тілько що не працював, але й не має навіть поняття, що таке праця, а вже посідає так величезну суму гроша. Щож ви на се робітники? Думаєте, що доробите ся коли такого маєтку?

Робітники ніколи ще не бились за свій край, бо його не мають. Капіталісти нині властителями всіх країв.

Робітники не потребують боятись заграничних ворогів але своїх домашних.

Робітнику хочеш війни? Теперішна війна зробила 0,000 жовнірів сліпими. Не знаєш ти хто заробить для них на кавалок хліба?

Жадна війна не принесла ще добра робітникам.

Робітники не повинні боятись пекла на тамтім сьвіті, бо гірше від сего яке уже мають не буде.

В соціялістичнім ладі не будуть одні других рабувати, ані одні на других працювати, бо не буде панів і робітників, а лиш самі робітники.

Рівність, братерство, щастє і любов всього народа се соціялізм. Ти проти сего?

Добра! Нагода Добра!

для всіх, хто лише запренумерує собі „Свідому Силу" перед 1 марта с. р., дістане всі числа з року 1915 даром. Крім сего ще дві книжочки: „Робітничі Пісні" і повісти „Як мужик двох генералів вигодував" Спішіть ся з замовленями, бо запас чисел С. С. з минувшого року не великий. Предплату посилайте на адресу:

SWIDOMA SYLA
BOX 64. TORONTO, CAN.

„SWIDOMA SYLA"
(KNOWING POWER)
The Only Ukrainian Progressive Magazine in North America.
Published semimonthly by the
EUROPEAN PRESS
405 Queen St. W. Toronto, Can.
SUBSCRIPTION.
One year 75c
Foreign Countries one year $1.00
Advertising rates furnished on application.
John Stefanitsky Manager & Editor

СВІДОМА СИЛА
просьвітно-наукова і поступова часопись для працюючого люду.
Виходить два рази на місяць, кождого 5-го і 25-го.
Предплата:
На рік (в Канаді) 75 ц.
на 6 міс. 40 ц.
на рік в Злуч. Держ. $1.00.
Гроші і письма слати на адресу:
SWIDOMA SYLA
Box 64
TORONTO, CANADA

РОБІТНИКАМ

Капіталістичний лад є справедливий, опирає ся на визиску чоловіка чоловіком. Одні працюють і не мають нічого, други не працюють і мають всього богато. Се ріжниця викликує незгоду між одними і другими і ділить нинішнє суспільство на дві класи: класу працюючу, робітничу і класу непрацюючу капіталістичну. Обі сі класи провадять з собою боротьбу, яка називає ся боротьбою клас. До капіталістичної класи належуть не лиш ті, які визискують других людей, але і ті, що лад визиску старають ся підтримувати. До робітничої класи належать лиш ті, які свою власною працею заробляють на насущний.

Визиск і несправедливість поповнювана над робітниками від віків створила нужду, голод і холод для робітників, а щастє, вигоду і рай для капіталістів. Робітничі [illegible] інтереси є цілком иньші від капіталістичних. Робітники мают на цілі виволити ся з сего прикрого положеня і повалити нинішний лад, а капіталісти старають ся, щоб сей лад як на йдовше істнував. В нинішнім ладі капіталісти мають досить всякої їжі, а робітники часті нераз сухого хліба. Капіталісти вбирають гарні і дорогі убраня, а робітники ходять босі і обдерті. Капіталісти мешкають в гарних палацах, а много з робітників не має де переспати. Капіталісти попивають ріжного рода вина, а робітники не мають навіть здорової води при роботі, або ні то з ну[дьги] і журби, зароблених кілька центів, купують горілки і заливають ся до безтямства тратячи зарівно свій здоровий розсудок. Жать капіталістів на нарікане на злидні небесні, хіба по чесні кого прославлюють, а життя робітника грасить всеж небесьне. Машини обривають руки, ноги, часом і голову. Капіталістичні діти ходять до школи і вчать ся, а робітничі мусять іти до праці і заробляти на удержане часом цілої родини.

Капіталістам як бачимо, добре поводить ся в нинішнім ладі і они були би найбільшими дураками, якби не старались сей лад і свое панованє підтримувати. Робітникам в нинішнім ладі зле і то дуже зле поводить ся, тому они також були би дураками і своїми ворогами, якби не старались сей проклятий лад повалити. Робітники, які становлять більшість суспільства, перевертаючи сей лад догори корінем, крім ярма вже носять, нічого не стратили б. Лиш треба взятись до сего. Капіталістичних і попівських байок, що нинї [illegible] на сьвіті і на тамте житє для всїх не вистарчає, не треба слухати. Се не правда. В магазинах повно збіжа, муки, убрань, черевик і всього і всього, що лиш душа забажає. Коли робітники змогли всякого добра такі стирти наповнити і виробити, то чомуж би они не могли сего всього вживати? Капіталісти сьміють ся з легко вірних робітників і мають їх лише за робочу худобу.

Робітники повинні показати, що і в них є думаюча голова на карку і взятись щиро до праці над своїм визволом. Час вже перестати бути рабом буржуїв. Час вже думати про себе, свою жінку, дітей і своїх товаришів робітників.

Вступайте в ряди соціялістичні і боріть ся [illegible] отверто за належні права. Не журуйте, але читайте книжки і часописи соціялістичні, освідомлюйтесь і організуйтесь в одну могучу соціялістичну партію, щоб в короткім часі на руїнах нинішнього невільництва запанувала воля, щастє і любов всього людства.

Найважнійшим законом для капіталістів є закон охорони приватної власности.

Богови і чортови служити заразом не можна. Я віракольнесь в єго посолованє але тепер не хочу. От християни тепер богови і чортови служать. Що они молять бога, щоб хоронив їх від війни і наглої смерти, а помимо того вводять і насилу смерть один другому роблять. До бога молить ся а чортівські діла роблять.

Все, який хотів конче злапати свій хвіст зубами, все крутив ся і крутив ся і ще раз крутив ся в колесо, але ніколи хвоста злапати не міг. Се бачите не сьміх а добрий образець. Робітники також так роблять. Все працюють і працюють і ніколи заробити собі на житє не годні, тому, що капіталісти, попи і иньші дармоїди все забирають від них запрацьований гріш. Робітники наповнюють панські кишені дивами і ночами і роками і ніколи їх наповнити не в силі.

1-ий — В Канаді лучше як в старім краю.

2-ий — Чому?

1-ий — А вот канадійський уряд, пише газета, кождому хто піде на війну і стратить руку або ногу, дає фарму в північній Онтеріо.

2-ий — Не журись Австрія ще лучша. Кождому хто лиш стратить в війні голову, дає не фарму, але тілько землі, що і їсти її може.

Як студіюють склад сонця.

Єсли перепустити сонячний промінь крізь прізму (трикантове скло), то в нім відбють ся колорові пасма такі, як ми бачимо нераз на дузі, що показує ся перед або по дощи. Тут нема властиво нічо дивного. Сонячний незкрашений сьвіт фактично складає ся з мішанини сонячного проміня ріжних колорів; єсли пропустити сонячне пасмо крізь трикантне скло, то ті пасма переломлять ся і відхилять ся від того положеня в якім они були з початку; при тім кождий сорт пасем відхилить ся на свій угол. Таким робом, сьвітляне пасмо [illegible] зробить ся ріжнокольорова лента, в якій можна бачити безконечний перехід одного цьвіту в другий; ся лента починає ся червоним цьвітом і кінчить ся фіолетовим.

Перший раз се з'явище було штучно вироблене, не природне і достережене англійським ученим Саком Нютоном. Він зачинив в своїм домі віконниці і в одній прорізав дірку [illegible] крізь яку в кімнату продерав сонячний промінь, а в дірку вложив шкляну прізму; на другій стіні кімнати, на якій висіло біле простирало Нютон побачив колорову ленту.

Ся колорова лента зове ся **спектром**. Коли таким робом розглядати сьвітло не лише сонця а і других розжарених до біла тіл, прм. звізд або нафтових чи електричних ламп і т. и., то довідаємо ся, що всяке сьвітло і всяка дуже розігріта річ має свій особливий спектор. Приміром, єсли кинути в полумя газової лампи пушку звичайної соли, то полумя закрасить ся в ярко-жовтий цьвіт в туж хвилю і спектор полумя переміняє ся, а в колоровій ленті ми добачимо ярко жовту линію. Досить глянути на ту линію, щоби зрозуміти, що в полумині повинен знаходитись натрій; і дійсно звичайна сіль є хлоро натрієм, себто складає ся з газу хлору і металю натрія.

І так розглядаючи спе-

(Дальше на стор. 6.)

Г. Мак.

В країні золота.

(Уривок з оповіданя.)

Був ранок. Сонце вправлялось все більше і більше, неначе нарочно старалось запустити свій проміньчик в всі куточки, щоб сьвітити все, що росло і жило на земли. Оно було ясне і серце в той день більше як коли в своїм житю. Особливо оно було веселим для Степана Шукайбіди, що простував дорогою поміж лен та гори від міста до міста, від майни до майни, шукаючи собі роботи.

[illegible]

Ну, а вісен же йдете, розпитує Стефан? — Щож [illegible] країні золота [illegible]

[illegible]

Та воно тепер [illegible]

[illegible]

Стефан пробудив ся, лише в рано, але Андрій коло себе не найшов, лише [illegible] „Ти можеш іти куди хочеш, ти [illegible] не треба [illegible] Прощай [illegible] більше вже не побачимо".

Стефан прочитавши записочку [illegible]

[illegible] Андрій. А він сланий був хлопака...

В СПРАВІ ПОРОЗУМІННЯ.

Товариші! Думаю, всім вам, що стоїмо в в рядах соціялістичних, лежить на серці справа поліпшеня працюючого люду, і всі ми бажаєм сего як найскорійше дождати. Ми хочемо волі. Хочемо перестати бути рабами [illegible] проклятого ладу в нім запевне. Ба, не тілько хочемо, але сьвято вірімо, що соціялізм взагалі ми вважаєм ся і других

ваших новстолічних научнем, приносе нам те саме, як ми нині всі бачимо: голоди, гоні, біди, обдерті, беззомні сьвітові і понижені капіталістичним ладом, лучимо всі свої сили водну сущіль та станемо завзято до борби з нашими ворогами, які з дня на день точуть живцем нашу кров і висисають послідні з нас соки. [illegible] Коли однак приймемо [illegible], то на превеликий жаль [illegible] самі себе [illegible] противникові [illegible].

[illegible] розбір між своїми партіями: У. С. Д. П. в К. і У. Ф. С. П. в Зед. Державах. Обидві ті партії соціялістичні, [illegible] Чому? [illegible] між робітничими масами [illegible] братньої любови, [illegible] соціялістичних партій [illegible] українським робітництвом. [illegible] Але Ви [illegible] не думаєте. Хочете, щоб партія простала, [illegible] Чому ж се?

Я [illegible] хочу сказати [illegible] товаришам У. Ф. С. П. в Пол. Державах. [illegible] останні числа „Робітника" [illegible] протокол з конференції [illegible] вказують [illegible].

В статі „[illegible] рефелент" [illegible] У. С. Д. П. в К. [illegible] Маркс. — Добре [illegible] партії [illegible] пролетарів [illegible] сил старають ся [illegible]

[illegible] соціялістичного руху. [illegible] партіями.

Друга річ, [illegible] обєднаня наших партійних сил є становище до національного питаня. [illegible] У. Ф. С. П. [illegible] „Фед. Укр." [illegible] партії Галичини і Буковини, [illegible] Василько [illegible] Стефаник, Левицький, і [illegible] укр. пролетаріату. [illegible] А ви [illegible] Не [illegible] партіях? Чи не [illegible] агентів буржуазійних [illegible]? [illegible]

[illegible] „Робітника" [illegible] соціялістичний. [illegible] партією Фед. Українців, [illegible] соціялістичною [illegible] Австрії і буржуазією, фактів на се много.

Становище, [illegible] національним питаню з соціялістичним принціпом не годить ся, а тим самим і повне порозуміне між нами як членами У. С. Д. П. в К. а вами як членами У. Ф. С. П. неможливе доти, доки ви не [illegible] „путей хованя" не Крата але буржуазних агентів. Ми віримо, що правдивий вид України можливий [illegible] український пролетаріат сам своїми силами здуєть її побідитель [illegible].

Третою річею, [illegible] членів У. С. Д. П. в К., є [illegible] делегатів тої партії з конференційних нарад. Ви пишете, що они [illegible] і не потакували за тим, що ви ухвалили на „[illegible]" [illegible] Ми вислали наших делегатів, щоб порозумілись з Вами в справі партійної роботи і нав'язаня братерських відносин між обома партіями. Ви тимчасом разом з своїм [illegible] наших делегатів, бо мовляв, Стефанський загрожив, що не відсідиш реферату про Україну з королем.

Ви товариші [illegible] робітничих конференцій робітників, які відчувають кривду [illegible] робітникам, а сприйняли собі агенти буржуазійного, якого не має поняття, [illegible] хліба. [illegible] Винельськом, які навіть не вміють бути [illegible] агент Василька і його партії. Не [illegible] поступили і з тов. Корнеєм, [illegible] за те, що не годив ся на [illegible] базилянців на [illegible]. Будьте однак певні, що ті товариші так [illegible] соціялістичного принціпу, [illegible] нам [illegible], як вам ваш Стефанський разом з його королем і партією Ф. У.

Єсли Ви товариші провідні У. Ф. С. П. хочете знати, то [illegible] У. С. Д. П. в Канаді. Будьте товаришами, а ми певне будемо. [illegible] потрібні до [illegible] порозуміня, [illegible] товаришами, а они певно [illegible] належне становище. Не кажіть, [illegible] але на [illegible] що зле. І ми се зробимо. Тоді певно настане правдива любов і приязнь тільки соціялістам.

І. С.

ГЛЯНЬМО...

Гляньмо нині в сьвіт широко,
Що побачить наше око?
Там брат брата убиває
Спитай за що? — сам не знає.
Острий багнет пхає в груди
Чи ж так Христос учив люди?
Христос учив в згоді жити,
Всі як брата ся любити,
Всім воякам подумати,
Одним в других не стріляти
Бог [illegible] вчить вбивати
Кров невинну проливати.
Хай би бились всі потвори
Царі, князі, сенатори.
Їм [illegible] ся
І кров за кров відплатить ся.
Кому користь з війни буде,
Не думають бідні люде.
Царі користь забувають
Бідних людей [illegible].
Й далі будуть царствувати
В [illegible] сьвіт ся купати,
Але горе всіх буде
Не проснуть ся бідні люде.

І. Коваленкий.

Читайте і ширіть
„СВІДОМУ СИЛУ"

Соціялізм і Християнізм.

Дуже много є не соціялістів, які з браку в сій галузи знаня, твердять, що соціялізм подібний до християнізму. Твердять навіть, що соціялізм має богато спільних річей з християнізмом так, що дороги їх не дуже далеко розходять ся. Много і таких, які говорять, що будучи християнином, можна бути зарівно і добрим соціялістом. Такі порівнаня однак дуже кривлять, а люди які так говорять, є або несьвідомі, або що гірше, спекулюють на несьвідомих масах.

Дорога соціялізму дуже далеко розходить ся з дорогою християнізму, і то так далеко, що подібеньств одного до другого годі відшукати. Християнізм був колись, але то дуже давно, так як і тепер соціялізм протестом проти суспільних надужить. Християнізм як тепер соціялізм був колись здоровим житєм [illegible]. На сім однак кінчить ся всяка подібність.

Християнізм як і тепер соціялізм протестував супроти несправедливости по[illegible] на [illegible]. Але за те, християнізм чув ся неспосібним до випровадженя лучших обставин житя для людства. Християнізм колись і тепер місто [illegible] поневоленим, [illegible] і витолоченим рабам домагати ся належних прав тут на землі, відсилає їх на тамтой сьвіт, обіцюючи великі вигоди по смерти. Таким робом позбавляє пригноблених і покірних здорового духа і енергії до боротьби за хліб і житє.

Соціялізм знов тут на землі старає ся дати спромогу гарного житя кождій людині. Ріжниця отже між соціялізмом а християнізмом велика. Не менша она між соціялістом а християнином: Християнин видить своє спасеніє в хрестику, ласці на небі і не ласку панів, приймає голод, нужду, упослідженє завсігди покірно, з молитвою на устах; а соціяліст видить своє спасенє в борбі, покірности на [illegible] не любить, ласки панської не хоче, понижає і ненавидить тих, хто боронить своїх людських прав.

Християнин жалує ся, а соціяліст радить собі і иньшим.

Християнин терпить, а соціяліст боре ся.

Християнин покірний, а соціяліст революціонер тілом і душою.

Християнізм як бачимо, противить ся [illegible] чоловіка і його духа, [illegible] потреби називає гріхом. Соціялізм [illegible] кождому чоловікови волю і право на природні потреби. Християнізм упокорює чоловіка; соціялізм [illegible] його. Християнізм знищив старовинну просвіту і культуру, накрив сьвіт темнотою освіченою сьвічками, а соціялізм борешь з темнотою, ратує поступ і цивілізацію від загибелі, яку готують наші капіталісти враз з чередою попів, жовнірів, [illegible] спекулянтів.

Християнізм то покора, віра, єдина віра в позагробну нагороду за муки—; а соціялізм то знаня, боротьба, житє, воля.

Християнізм то минувшість; а соціялізм то теперішна на ся на сповнене [illegible] цілей о будучности.

Соціялізм — правдивий спаситель людськости.

І. Стефанишин.

Я не хочу....
Я не піду...

Я не піду битись за одну яку-небудь країну, яку називають вітчина. Моя вітчина вся земля, від півночи до півдня, від океана до океана.

Я не піду битись за бога та за сьвятих його. Єсли бог всесильний то він не потребує моєї слабонької защити. Єсли бог безсильний, то я не маю ніякого бажаня битись за таку нічтожність.

Я не піду боротись за позолочені і кріваві трони божевільного кайзера, дикого царя виродків королів і неробів дармоїдів. Мій трон труд, розум і воля чоловіка.

Я не піду проливати мені самому потрібну кров за ворогів працюючого і здорово мислячого люду. За тих, хто краде торбу в убогого, хто морить людий на припоні рабства. Бо я кревний ворог панування чоловіка над чоловіком і поневоленя одного перед другим.

Я не піду воювати за злодіїв, за жирунів, за пияниць, за душегубів, які проводять своє житя серед приступности, наживи і половоі похоти. Не слідує воювати за того, хто нічого не вартий, хто не хоче і не спосібний жити по людськи, чиє житя — загальна мара і чия смерть — благодать на землі. За ними йдуть горе, жертви порочности і переступства.

Я не хочу, я не можу бути жовніром капітала і насильства, батога і шибениці, корони і привілеїв.

Я — простий жовнір землі, поступу вперед, революційних побід над злом сього сьвіта.

Я не піду до війська богачів і владик. Я — син народа і належу тільки до него одного, всього люду на сьвіті, всеї людської семії, замученої, витворюючої, яка йде вперед і боре ся з природою о житя.

Я радовий. Нема в мене чинів, заслуг, привілеїв ні панів ні наймитів. Мій родовід: родив ся від тяжко працюючої матери, жив, трудив ся, думав, гадав і вмер.

Я не любю приказів, ненавиджу служальчість. Чоловік вільний, як сама сьвітова воля і чоловік фантастичний, як сама швидка гадка. Я ненавиджу війну, через те, що любю житє і красоту дня і ночі. Для мене і всього людського роду ще досить землі, річок і сонячного проміня, яке одинаково гріє і ласкає.

Нема війни для мене. У мене нема ворогів, крім ворога розуму волі і серця. Всі люди — мої сестри і брата. Я — їх кровня воля і житя. Ми всі одно ціле, велике і нерозлучне. Я не піду убивати моїх дорогих братів, бо они, які я, хотят жити, думати і творити. Они, як я, ненавидять зло і смерть. Їх, як і мене болить, коли їх бють нагаями, коли багнет розриває живіт і обллє кровлею тіло, коли куля влучит в їх буйне і невгамоване серце.

Я дуже відчуваю страданя людий, які сьогодня лежать в траншеях. Їм холодно, они голодні. Їх житю що хвилинка загрожує небезпека, бо смерть стоїть над їх головою розставивши свої знаряди. Они скучають за своїми жінками, матерями, батьками і діточками, за своїми товаришами і тихою спокійною працею, о веселих піснях та сонишних промінях. Єслиби я міг, я витягби їх з тих мокрих, затухлих порохом, динамітом і ядовитими газами траншей, посадивби їх на простор землі під ласки ефіру.

Они — люди, такі-ж як і ми з тобою любий читачу. Навіщо їм воювати, коли ми можемо не воювати. Ради чого їм битись? За корони? Нехай коронсці самі захищають свої корони. За капітал? Алеж він витворений їх спільними силами. Весь капітал належить до них. Навіщо ж його відбирати одеи другому. Весь золото, весь хліб, всі богацтва належать не німцям, не англікам а всьому сьвіту, всій людській семії.

Моя війна — є мирне рішене всіх сьвітових питань. Рішати діла бійкою є ділом звірів, львів, тигрисів і собак.

Моя збруя — моя голова, мої руки, мої очи і ноги. Не треба мені ні куль, ні бомб, ні генралів, ні капралів.

Моє поле війни — фарма, фабрика, школа, театр і дім. Там я поруч з своїми братами борюсь за житя з природою, з болотами, з просторами, з повітрем, з горами, з лісами, з сифилісом, з сухотами і холодом.

Мій ворог — слабість, нужда і смерть.

Мій друг — здорове, громадське довольство і велике житя. Я ненавиджу не людий, а їх пороки і слабости, їх вольне і невольне зло. Я любю людей сильних, здорових, вільних і розумних.

Я любю ковалів свого щастя. Я любю сильних думкою і стрімлячих вперед.

Мій дім — весь сьвіт. Чоловікови дана можливість щасливо жити. То чомуж він не жие? !!!...

(з Р. С. — п. Г. М.)

(Продовжене з стор. 2)
втора, ми можем дізнатись, яка річ випускає світло. Сей спосіб студіювання річей зветь ся спектральним аналізом. Пропустивши світло сонця крізь окремий прилад із скляного призму — спектроскоп, ми в спектрі завважимо характерні знаки натрія. На підставі сього ми можемо напевно сказати, що на сонці є натрій. Таким способом можна викрити на сонці богато других річей. Можна таким способом дослідити світло зорів і напевно доказати з яких річей они складають ся.

Було дуже цікаво упевнитись, що на сонці і зорях іствують ті самі елементи, що і на земли; але ще цікавійше було дізнатись за помочю спектроскопа про елементи, які на земли не були відомі. Такі елементи були дійсно випущені, і вчені приклали богато сил, щоби віднукати ті елементи, які є на сонці і на земли. Се було можливо через те, що був уже відомий особливий характерний спектр сих елементів.

Перший великий винахід в сім напрямку був випайдений Рамзаєм, значним англійським фізиком. Вже кілька десяток літ тому назад на сонці за помочю спектроскопа був викритий оден окремий елемент незнаний на земли; він був названий „гелієм" (від грецького слова „helios" — сонце). Опісля того той самий елемент був випайдений в виді газу який виділював ся при нагріванню рідкого мінералу „клевейту"; та сей прийшлось признати гелієм через те, що він дає тойже спектор, що й сонячні елементи відкриті перед тим. Наконець Рамзай показав, що гелій походить з ще більше знаного живого елементу, радія.

На сонці іствують і інші елементи, признак яких не вдалось винайти на земли. Коли буває повне сонячне затьміння, і сонячний круг зовсім закритий від нас місяцем, тоді в протягу кількох хвилин можна побачити дивне і цікаве явище — сонячну скарлупу. Діло в тім, що сонце представляє собою велику розпечену кулю, яка складаєсь більше меньше з густої маси, лиш окружена легкою газовою корою „короною". Ся кора, як лише газова також сьвітить ся, лише те сьвітло дуже слабоньке в порівнаню з ярким сьвітлом сонячного ядра; через те саме ми звичайно не помічаєм сонячної кори.

(Дальше буде.)

Хвальна Ред. „Свід. Сили

Просимо надрукувати у вашій часописи нашу замітку.

На мітінгу Р.- У. Гр. С. Р. зібрано для хорого товариша Артема Діброви десять доларів і сімдесять пять центів. В тім взяли участь слідуючі товариші:

Незнаний, О. Зрадовский, Г. Колодій, О. Шлапак по $1·00 ; Н. Слободян І. Парадовський, Д. Оенка. Н. Війтович, М. Островський, А. Свігач, Т. Слободян І. Бойчук, Ю. Шалапата. К. Мурій по 50 ц. ; Т. Беваюк, С. Бучинський, І. Городіський, Т. Калинюк, М. Марущак, М. Парадовский, В. О., Я. Харішенко, В. Сіпіна по 25ц.

секр. групи
Г. Колодій.

НОВІСТЬ
З образками Календар
„НОВИЙ СЬВІТ"
на рік 1916
Двраза більший як минувшого року; богатий змістом і дуже цікавий, много образків з війни і робітничого життя.
Ціна 25 ц.
Пишіть за ним на адресу:
„NOWYJ SWIT"
Box 1051 Montreal. Canada.

„КАДИЛО".
гумористично - сатиричний місячник. Виходить кождого 1-го. Коштує на рік 50 ц.
Адреса:
KADYLO
Box 3542
WINNIPEG MAN.

„РОБІТНИК"
Тижнева українська соціялістична часопись. Орган української соц. партії в Америці.
Річна предплата в Сп. Держ. $1·50 до Канади і заграницю. $1·75.
Адреса: „ROBITNYK"
3235 W. 11th St. cor. Literary Rd
Cleveland, Ohio. U. S. A.

„РОБОЧИЙ НАРОД"
часопись для працюючого люду, орган української соціял-демократичної партії в Канаді.
Річна предплата: $ 2·00
Адреса:
ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658 WINNIPEG, MAN.

E. C. IRONSIDE
АДВОКАТ
перебирає всякі справи
Офіс: 28 Adelaide St. W.
Телефон: Adelaide 3176.

М. Салтиків-Щедрин. з рос. переклав Г. М.
ПОВІСТЬ
ЯК МУЖИК ДВОХ ҐЕНЕРАЛІВ ВИГОДУВАВ
Хто хоче добре насміятись з до того спізнати, як мужика нагороджують за його роботу, хай купить собі сю книжочку.
ЦІНА 5 ЦЕНТІВ, З ПЕРЕСИЛКОЮ 6 Ц.

Б. Лойко — з рос. переклав Г. Мак.
ЗЕМЛЯ І ЧОЛОВІК.
Дуже поучаюча книжка, з якої можна довідатись скільки чоловікові потрібно землі, щоб вижити; чи подостатком є землі, щоб виживити всіх людей на світі і що за причина, що не всі її подостатком мають.
ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

РОБІТНИЧІ ПІСНІ
Зібрав І. С.
ЦІНА 5 ЦЕНТІВ. З ПЕРЕСИЛКОЮ 6 Ц.
Замовлення надсилати на адресу:
SWIDOMA SYLA
Box 64 Toronto, Can.

МАЮ НА ПРОДАЖ
ґросерню і бучерню разом з електричними машинами до виробу ковбас. Бізнес в дуже добрім положеню. Продаю лиш тому, що виїзджаю на фарму. Добра нагода. Дешево продам.
Хтоб хотів купити, хай зголосить ся до:
J. Stefanowski 709½ Queen St. W. Toronto Ont.

СВІДОМА СИЛА
виходить кождого 5 і 25-го в місяцю.
ПРЕДПЛАТА:
В Канаді на рік 75ц.
На пів року 40ц.
За границею на рік $1·00
На пів року 50ц.
Адреса:
SWIDOMA SYLA
Box 64
Toronto, Canada.

СВІДОМА СИЛА
SWIDOMA SYLA
Просьвітно-наукова і поступова часопись для працюючого люду.

SWIDOMA SYLA
Ukrainian [Ruthenian] semimonthly Magazine published at 405 Queen St. W. TORONTO, ONT.
Advertising Rates furnished on application.

Vol. (Рік) II. Toronto, Ont. (25 лютого) February 25 1916. No. 2

Португалія забрала 36 німец. і австр. кораблів.

Лісбона, 23 лют. — Офіціяльний рапорт доносить, що в португальській пристани приарештовано 36 німецьких і австрійських кораблів, на яких зараз виставлено португальські хоругви. Міністер справ заграничних Коста проголосив, що кораблі сконфісковано просто тому, що Португалія потребує їх для транспорту.

Се зовсім викличе між Португалією а Австрією і Німеччиною зірване всяких приязних до сих часів відносин, а відтак і війну.

Отже єще одна держава буде втягнена в вир огидного мору. Єще більше проллеть ся крови, єще більше число прибуде калік, вдів і сиріт, а все лиш на те, щоб задовільнити лакомих буржуїв, які тягнуть з війни колосальні зиски, продаючи війні запряжні і річи потрібні до житя, за страшно високі ціни.

Амстердам 25 лют. Забране німецьких кораблів Португалією викликало в Германії велике обурене. Урядових однак кроків єще в тій справі не роблено.

Німеччина стратила оден мільон в забитих.

Лондон 25 лют. Г. Беллок зазначує, що Німеччина стратила в забитих від початку війни поверх мільона, а не 651,768, як се німецький уряд проголосив.

4,000,000 людий не має средств до житя.

Війна принесла бельгійському народови велике море нужди. 4,000,000 (4 мільони) людей в Бельгії живе з жебранини. 7,000,000 робітників без всякого заняття. Діти не мають що, а много з них і даху не мають над головою.

Положене бідної класи людей страшне і не до видержаня.

Нема мови про мир.

Лондон 24 лют. — В парламенті англійськім соціялістичний посол Н. Сноуден виголосив промову, в якій говорючи о довгах Англії, зазначив, що тепер найлучша пора до обговорювання справ мира, тому, що всі воюючі держави вичерпані вже так в грошах як і людях.

Премієр Асквіт в відповідь на се сказав, що нема мови про мир, доки мілітаризм німецький не буде розбитий.

З Лондону доносять що підчас наїзду зепелінів 31 січ згинуло 67 осіб, а 117 зістало покалічені.

Читайте і ширіть „СВІДОМУ СИЛУ"

Німці забрали 3 тисячі Французів до неволі.

Берлін 24 лют. З головної німецької кватири доносять о сукцесах нової німецької офензиви. В горішній Альзації Німці здобули 400 метрів французьких окопів і забрали 2,000 французів в полон.

Перебіг кампанії на ріжних фронтах.

Німецький наслідник трону з 800 тисяч. армією зміряє на французьку твердиню Вердун. Після рапорту з Берліна оден з фортів, який лежить 4 милі на північний-схід від Вердун, вже здобутий. Офензива стає чим раз сильнійшою. Париж признаєсь до великих страт.

Італійці зближають ся до Трентіно.

Австрійці здобувають в Альбанії позиція за позицією. Дураццо в огни австрійської артелерії, ляда день мож надіятись його упадку.

З фронту в Галичині нема нічо нового.

Амстердам 25 лют. Одна з тамошних часописей доносить, що в Берліні тому два дни назад відбулась против дороженча демонстрація, яку кавалерія розбиваючи, положила трупом поверх 100 осіб.

Се подібне до російських погромів. (Ред.

Нужда доти не счезне з лиця землі, доки бог- доляр з своїми поклонниками не счезне.

Вороги Соціялізму кажуть, що соціялісти злодії. Так се правда. Они тому злодії, що хотять відобрати від капіталістів украдене робітникам добро.

Нині всі працюють для Соціялізму. Навіть найбільший богач Рокефелер се робить. Тим; що рабує робітників, приводить їх до думаня над полученем своєї долі.

Жаден робітник не противить ся Соціялізмови єслиб його розумів.

Робітнику, якби ти назвав чоловіка, який стоїть серед дороги голий і кричить „не рабуйте мене."

Варіятом правда?

Ним є кождий робітник котрий не має нічо а кричит „я не хочу Соціялізму, бо він хоче скасувати приватну власність.

Робітнику, чи не бачиш ти часом як маленький чоловік жене наперед себе великого слоня і той його слухає правда? Чому? Бо хоч великий а дурний. Те саме бач і з робітниками. Они великі, бо їх богато, а помимо того пішли на розказ кількох драбів пішли воювати вбивати себе. Чому?

Соціялізму ніхто не винайшов, він виріс сам з робітничої біди та нужди.